ఏటి ఒడ్డున నీటిపూలు

- కొలిపాక రమామణి

రమామణిగారు 29 యేళ్ళ వయసులో వ్రాసిన మొదటి నవల ఈ 'ఏటి ఒడ్డున నీటిపూలు'. పోటీల్లో బహుమతి గెలుచుకుంది. తర్వాత కన్నడపత్రికలో అనువాదమై సీరియల్ గా వచ్చింది. అప్పుడు పుస్తకరూపంలో వెలువడింది. ఆ తర్వాత నాలుగైదు సంవత్సరాల వ్యవధిలోనే 'వెన్నెల్లో పిల్లనగ్రోవి', 'గడ్డిపోచలు','హాలాహలంలో అమృతం' లాంటి పాఠకాదరణ పొందిన నవలలు వ్రాశారు. అప్పటి అన్ని ప్రముఖపత్రికలలోను, ఆకాశవాణికి కథలు కూడా వ్రాశారు.

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆంధ్రప్రభ వారపత్రిక ఉగాది నవలల పోటీలో ద్వితీయ బహుమతి పొందిన నవల (1968)

రాధాకృష్ణ ఇచ్చిన పత్రిక చదువుతూ కూర్చున్న చారుమతి ప్రయాణికులు సామానులు తీసుకుని పరిగెత్తడం, రైలు ప్లాట్ ఫారం మీదికి రావడం ఒక్కసారిగా గమనించి, కంగారు పడుతూ తను లేచింది. రాధాకృష్ణ కూలీని వెంటబెట్టుకుని వచ్చాడు. పెళ్ళిళ్ళ రోజులవడంవల్ల రైల్లో ఖాళీ లేదు. ప్రతి మూడవ తరగతి పెట్టె దగ్గిరా ఎక్కే వాళ్లకి, దిగే వాళ్లకి మధ్య హోరాహోరి యుద్ధం జరుగుతూంది. "దిగనియ్యవయ్యా, ఖాళీ అవుతుంది" అంటాడు దిగేవాడు. "ఎక్కనియ్యవయ్యా, రైలు కదిలి పోతూంది. టైమై పోతూంది" అంటాడు ఎక్కేవాడు. ఇద్దరూ ద్వారబంధం దగ్గిరి నుంచి అంగుళమైనా కదలకుండా, పైవాళ్ళకి జాగా ఇవ్వరు. ఈ కొస నుంచి ఆ కొస దాకా రైలు చూసిన తరువాత చారుమతి, "ఈ రోజు ఈ రైల్లో ఎక్కలేం. తిరిగి కాకినాడ వెళ్ళిపోదాం" అంది.

రాధాకృష్ణ ఒక మొదటి తరగతి పెట్టె దగ్గిర ఆగి కూలీతో "సామాను ఇందులో పెట్టు. అమ్మాయిగారిని ఎక్కించు. నేను టికెట్లు మార్చుకు వస్తాను" అని చెప్పి, చారుమతి టికెట్ కూడా తీసుకుని పరిగెత్తాడు.

చారుమతి అయోమయంగా నుంచుంది. అది చాలా చిన్న పెట్టె. రెండు బెర్తులు మాత్రం ఉంది ఇద్దరు మనుషులకి నిర్ణయించబడింది. కానీ ఈ రోజు అందులో నలుగురు పెద్ద మనుషులు కూర్చుని ఉన్నారు.

రైలు కదులుతూ ఉంటే రాధాకృష్ణ వచ్చి ఎక్కాడు. అయోమయంగా తలుపు దగ్గిరే నిలబడి ఉన్న చారుమతిని చూసి, "అదేం? కూర్చోలేదేం?" అంటూ సీటు కోసం చూశాడు. అది గమనించి, పెద్ద మనుషులు కిటికీ దగ్గిర వీళ్ళకి కొంచెం జాగా చేసి తాము సర్దుకున్నారు.

చారుమతి పక్కనే కూర్చున్న రాధాకృష్ణ తగిలినప్పుడల్లా తేళ్ళూ, జెర్రులూ ఒంటి మీద పాకినట్లు భయపడుతూ కిటికీకి అంటుకు పోయి కూర్చుంది.

తండ్రి తన చేతికి పదిహేను రూపాయలు ఇచ్చాడు. ఇప్పుడు ఈ మొదటి తరగతి టికెట్ కు ఎంత డబ్బు ఇవ్వాలో? మళ్ళీ తిరుగు ప్రయాణం ఎలాగో? ఈ అవస్థలు లేకుండా కాకినాడ తిరిగి వెళ్లి పోవలిసింది. ప్రయాణం తలచుకున్న కొద్దీ రాధాకృష్ణ మీద చికాకు కలిగింది. తనను అడగకుండా పెట్టకుండా మొదటి తరగతికి టికెట్ మార్చడం, తన పక్కన కూర్చోవడం ఏమిటీ?

తుని స్టేషన్ వచ్చింది. నలుగురు పెద్ద మనుషులు దిగిపోయారు. రాధాకృష్ణ వెంటనే లోపలి నుంచి తలుపు వేసి గడియ బిగించి, "అమ్మయ్య! కొంచం ఊపిరి పీల్చుకోవచ్చు. ఇంకా ఎవ్వరూ ఎక్కకుండా ఉంటే బాగుండును" అన్నాడు ఒళ్ళు విరుచుకుంటూ.

తామిద్దరమే ఒంటరిగా ప్రయాణం చెయ్యాలని తెలిసి చారుమతి, 'భగవంతుడా! ఎవ్వరైనా ఎక్కితే బాగుండును' అనుకుంది.

భగవంతుడు చారుమతి మొర ఆలకించలేదు. ఎవరు ఎక్కకుండానే రైలు కదిలింది.

"కాస్సేపు రెస్టు తీసుకున్నట్టు ఉంటుంది. పడుకుంటారా?" రాధాకృష్ణ చారుమతిని చూస్తూ అడిగాడు.

"ఊహూ" అంది కిటికీలోంచి చెట్లను, బయళ్ళను చూస్తూ.

"మీరు ఏమీ అనుకోను అంటే నేను ఒకటి చెబుతా."

"ఏమిటి?"

"మీకు చదువుకోవాలని చాలా కుతూహలం కదూ. మీరు ఈ ఏడే కాలేజీలో చేరండి. మీరెంతవరకు చదివితే అంతవరకు నేను డబ్బు ఇస్తాను."

తను చదువుకోవడమేమిటి? దానికతను డబ్బివ్వడమేమిటి? అర్థం కానట్టు ఆశ్చర్యంగా చూసింది అతని వేపు.

"మీరు మరోలా అనుకోకండి. మా నాన్న మంచి పేరున్న ప్లీడరని తెలుసు కదా! ఆయన బోల్డు సంపాదిస్తున్నారు. ప్రతి నెల కొంత డబ్బు నా పేరా, మా తమ్ముడి పేరా బాంకులో వెయ్యడం ఆయనికి చాలా ఏళ్ళుగా అలవాటు. నా పేర ఇప్పుడు పాతిక వేలదాకా ఉంటుంది. అందులోనించి నేను మీకు సహాయం చెయ్యగలను."

ముక్కు, మొహం తెలియని ఆడపిల్లకి డబ్బు ఇస్తాననడంలో ఈయన ఉద్దేశమేమిటి? మౌనంగా కూర్చున్న చారుమతిని చూస్తూ మళ్ళీ రాధాకృష్ణే అన్నాడు నవ్వుతూ.

"మీరీ విషయం, అంటే నేను మీకు డబ్బు ఇస్తున్నట్లు ఎవరికీ చెప్పకండి. పైవాళ్ళకి ఇలాంటివి తెలిస్తే బాగుండదు. మనిద్దరి గురించి ఏమైనా ఊహించుకోవచ్చును."

అతని నవ్వు చూస్తే విపరీతమైన అసహ్యం వేసింది చారుమతికి. ఇంతసేపు అతని సంభాషణలో అర్థం కానిదేమిటో అర్థం అయిపోయినట్టు అనిపించింది.

"ఏమంటారు?" అన్నాడు అతను కుతూహలంగా.

"ఏమీ లేదు" అంటూ పెట్టె లోంచి బుచ్చిబాబు 'చివరకు మిగిలేది' పుస్తకం తీసుకుని మధ్యలోంచి చదవడం మొదలు పెట్టింది.

రాధాకృష్ణ తన పర్సులోంచి చారుమతి టికెట్ తీసి సీటు మీద పడి ఉన్న ఆమె హాండ్ బాగ్ లో పెట్టాడు.

చాలా దగ్గిరయిన స్నేహితులతో కూడా చెప్పుకోలేని స్వవిషయాలు ఒక్కొక్కప్పుడు అపరిచితులతో చెప్పేసుకుంటాం. ఇలాటివి సాధారణంగా ప్రయాణాలలో జరుగుతూ ఉంటాయి. ఎదటి వ్యక్తి సానుభూతి చూపిస్తున్నట్లు, శ్రద్ధ చూపిస్తున్నట్టు తోస్తే, మన మనసుల్లో భారాలు దించేసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇవి ఆకస్మికాలు. ముందు ఆలోచించి, 'ఇలా చెప్పాలి, వీళ్ళతో చెప్పాలి' అని అనుకున్నవి కావు. 'ఆ అపరిచితుడు ఇక మళ్ళీ మన జీవితంలో కనిపించడు. అతనితో చెప్పుకోవడం వల్ల ఒరిగే నష్టమేమి లేదు!' అన్న నిశ్చింత మనని పురిగొల్పుతుందేమో! అంతే కాని, మన కష్టాలు విని, ఎదటి వ్యక్తి ఏదో సహాయం చెయ్యాలని ఆశించము. సహాయం చెయ్యడానికి పూనుకుంటే అహం దెబ్బ తింటుంది.

ఇదే ఇక్కడ జరిగింది. తను చెప్పినవి శ్రద్ధగా వింటునట్టు కనిపించిన అపరిచితుడైన రాధాకృష్ణతో చారుమతి తన సంసార విషయాలు, కష్ట సుఖాలు చెప్పేసుకుంది. అతను సహాయం చెయ్యబూనుకోవడం, దాని వెనక అసహ్యమైన భావం ఉండడం చూసి ఇప్పుడు సహించలేక పోయింది.

'ఛ! ఎంత పొరపాటు చేశాను!' అనుకుంది బాధగా. పుస్తకం చేతిలో ఉన్నా, ఒక్క అక్షరం కూడా చదవడం లేదు.

రాధాకృష్ణ చారుమతినే చూస్తున్నాడు. కనుముక్కు అంత తీరుగా లేకపోయినా, తెల్లని ఒంటి రంగుతో మెరిసిపోతూ ఆకర్షణీయంగా ఉంది చారుమతి. బారెడు నల్లని జడ. జూన్ నెలైనా ఇంకా విపరీతమైన ఎండగా ఉంది. కిటికీ లోంచి కొడుతున్న ఎండ గాలికి తెల్లటి బుగ్గలు ఎర్రగా కంది, ముఖం చాలా అందంగా ఉంది.

'జామ పండులా ఉంది మనిషి' అనుకున్నాడు రాధాకృష్ణ.

"ఏమండీ! మన కంపార్టు మెంటు ఏర్ కండిషన్ చేసుకుందామా?" అంటూ చారుమతి సమాధానం కోసం చూడకుండానే కిటికీ తలుపులన్నీ వేసేశాడు.

"ఇప్పుడు చల్లగా ఉంటుంది చూడండి. పాపం! మీరు ఇంత సేపు కిటికీ దగ్గిర ఎండలో కూర్చున్నారు" అన్నాడు.

చారుమతికి భయం వేసింది.

"తరువాత స్టేషను ఏమిటి?" అంది.

"అనకాపల్లి."

"ఎంత సేపు ఆగుతుంది?"

"అయిదు నిమిషాలు కూడా ఆగదేమో." రాధాకృష్ణ వాచీ చూసుకున్నాడు.

మూసేసిన కిటికీ తలుపులు తీసింది చారుమతి.

"మళ్ళీ ఎందుకండీ తలుపులు తీస్తారు? అనకాపల్లిలో ఎవరైనా ఎక్కెయ్యగలరు." కంగారుగా అన్నాడు రాధాకృష్ణ.

"అనకాపల్లి స్టేషను చూడాలండీ. తొందరగానే మూసేస్తాను."

రాధాకృష్ణ తన హోల్డాలు పై బెర్తు మీద పరిచాడు. ఒక దుప్పటీ, తలగడా తీసి కింది సీటు మీద పెట్టాడు. సావకాశంగా దుప్పటీ సీటు మీద పరిచి, తలగడా వెనక్కి వేసి జారబడి కూర్చున్నాడు. అతనిలో ఏదో ఉత్సాహం ఉరకలు వేస్తోంది. సన్నగా ఈల వేస్తున్నాడు.

"చిగురాకులలో చిలకమ్మా. చిన్న మాట సెలవీవమ్మా." ఆ ఈల పాట వింటున్న కొద్దీ భయంతో వణికింది చారుమతి. మనస్సులో భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించుకుంది. గోముఖ వ్యాఘ్రంలా ఉన్న ఇతనిని సాయంగా పంపిన తండ్రిని మనసులోనే నిందించుకుంది.

అనకాపల్లి స్టేషను వస్తూంది అనగా తువాలు, సబ్బుపెట్టె తీసుకుని బాత్ రూములోకి వెళ్ళాడు రాధాకృష్ణ.

భగవన్నామ స్మరణ చేసుకుంటూ కంగారుగా తలుపు దగ్గిరే నిలబడింది చారుమతి. అనకాపల్లి స్టేషను వచ్చింది. రాధాకృష్ణ బాత్ రూములో నుంచి బయటికి రాలేదు. తలుపు తీసుకుని తన పెట్టె, బుట్ట తీసుకుని, గబగబా దిగి పక్క మూడవ తరగతి పెట్టెకు పరిగెత్తింది. జనంతో క్రిక్కిరిసి కాలు పెట్టడానికి వీల్లెక్కుండా ఉన్న ఆ పెట్టె దగ్గిర దిక్కు తోచక నుంచుంది చారుమతి. గార్డు విజిల్ వేశాడు. రైలు కదిలింది.

"ఓలమ్మో! ఆడ కూతురు నిలబడి పోనాది" అంటూ జబార్దస్తీగా, వస్తాదులా ఉన్న ఓ గవర మనిషి చారుమతిని పెట్టెలోకి పైకి లాగేసింది.

'నా మొర ఆలకించి దేవుడు ఈమెను పంపాడు' అని మనసులో ఆమెకి వెయ్యి నమస్కారాలు చేసింది చారుమతి. విశాఖపట్నం వచ్చేవరకు, గంటన్నర నిలుచునే ప్రయాణం చేసినా, మొదటి తరగతి ప్రయాణం కంటె లక్ష రెట్లు హాయిగా ఉన్నట్టు అనిపించింది.

'మగవాడిని ఎప్పుడూ నమ్మకూడదు.' తెలిసి వచ్చింది చారుమతికి. అనకాపల్లిలో దిగి రాకపోతే ఏం జరిగేది? తలుచుకున్నప్పుడల్లా ఆ రాత్రే కాక, చాలా రోజుల వరకు ఎన్నో రాత్రులు నిద్ర పట్టక వణికి పోయేది. ఈ సంఘటన చారుమతి హృదయానికి ఒక పెద్ద దెబ్బలా నిలిచి పోయింది.

4

పెళ్లి వారంతా మద్రాసు రైల్లో ఎక్కారు. పద్మ తల్లి పక్కనే కూర్చుని కిటికీలో నించి బయటికి చూస్తూంది. పెళ్లి ముందు శ్రీదేవి, చారుమతి తన్ను ఏడిపించడం గుర్తుకు వచ్చింది. దాంతో ముగ్గురు ఇన్నేళ్ళు గడిపిన మధురమైన జీవితం జ్ఞప్తికి వచ్చింది. రోజూ సాయంత్రం ముగ్గురు శ్రీదేవి వాళ్ళ ఇంట్లో కలుసుకునే వాళ్ళు. శ్రీదేవి కాలేజీ లైబ్రరీలో నించి పుస్తకాలు తెచ్చేది. మొదట్లో నవలలు తెచ్చేది. ముగ్గురు చదివాక, పెరట్లో మామిడి చెట్టు కింద గడ్డిలో కూర్చుని కథ, పాత్రల గురించి చర్చించుకునే వాళ్ళు. క్రమేపి నవలలో నించి నేటి తెలుగు కవిత్వం మీదికి మళ్ళింది వాళ్ళ దృష్టి. గురజాడ అప్పారావు, వేంకట పార్వతీశ కవులు, అడవి బాపిరాజు, పింగళి, కాటూరి, నండూరి, శ్రీ శ్రీ, కృష్ణ శాస్త్రి, కరుణశ్రీ, నారాయణరెడ్డి, దాశరథి,ఆరుద్ర... వరసగా అందరి కవుల రచనలు చదివారు. చదువుతున్న కొద్దీ రోజు రోజూ ఎంతో ఉత్సాహం పొంగేది. ఒక రోజు శ్రీదేవి ముద్దుకృష్ణ సంకలనం 'వైతాళికులు' తెచ్చింది. "అన్ని పుస్తకాలు కొనుక్కోలేని వాళ్లకు ఇది ఒక్కటి చాలు" అంది చారుమతి.

పుస్తకాలు చదవడం కూడా ఒక వ్యసనమే. 'వైతాళికులు' లోని రచనలు, శ్రీదేవి, పద్మ ఎన్నుకున్నవి చారుమతి భావయుక్తంగా తియ్యగా పాడేది. పద్మకి పెళ్లి నిశ్చయం అయ్యాక ఏడిపించడానికి ప్రేమ పాటలు, ప్రేమ కవిత్వం వినిపించేవారు స్నేహితురాళ్లిద్దరు.

"ఇంకేం ఉంది! పెళ్లి అవగానే పద్మ మనల్ని మరిచి పోతుంది. ఆయన దగ్గిరికి ఎప్పుడు వెళ్ళిపోదామా అని ఇప్పటి నించే ప్రతి క్షణం ఎదురు చూస్తూ ఉంటే!" అంది శ్రీదేవి ఒక రోజు.

"కృష్ణశాస్త్రి రచనలోలా ఆయన 'పల్లకీ' పంపుతారేమో" అంది చారుమతి నవ్వుతూ.

"ఏదీ 'పల్లకీ' పాడు చారూ!" బలవంతం చేసింది శ్రీదేవి.

ముగ్గురికీ ఇష్టం ఆ రచన. పద్మకు ఇప్పుడు అందులో కొత్త అర్థాలు స్ఫురించాయి.

చారుమతి తీయటి గొంతుకతో పాడింది.

"ప్రాణ సఖుడె నాకోసమై పంపినాడు
పల్లకీ అన హృదయమ్ము జల్లు మనియె
వీడని వియోగమున వేగు ప్రోడు మేను
తలిరు తోరణమై సుమధామ మాయె!
చెదరు చేతుల నెటో కలిసేసుకొంటి
మెయిలు వసనమ్ములో, ప్రొద్దు పొడుపు నగలో,
ఏదో కాలుచు హాయియో, ఏదో తేల్చు
భారమే ఏమో... సైరింప నేరనైతి!
కొసరు నడల దూగాడుచు కూరుచుంటి
పూల పల్లకిలో పూలమాల నేను!"

"పద్మా!" అన్న తల్లి పిలుపుతో మళ్ళీ ఈ లోకంలో పడింది పద్మ.

"ఎంత సేపు అలా కూచుంటావు? కిటికీ లోంచి అలా బయటికి చూడకమ్మా. నిప్పురవ్వలు కళ్ళలో పడగలవు! కాస్సేపు పడుకోకూడదూ?' అంది వరలక్ష్మి.

"నిద్ర రావడం లేదమ్మా" అని పద్మ మళ్ళీ ఆలోచనల్లో పడింది.

స్నేహితురాళ్ళ ఊహలకి, పద్మ అనుభావాలకి సాపత్యమే లేదిప్పుడు. పద్మ ఒక పెట్టెలోను, మాధవరావు వేరొక పెట్టెలోను కూర్చున్నారు. దారిలో మాధవరావు ఒక్కసారి కూడా పద్మని చూసి వెళ్ళ లేదు. "సిగ్గేమో? మొహమాటమేమో!" అనుకుంది.

మద్రాసులో కాంతమ్మగారి ఇంట్లో గృహప్రవేశం పెద్ద ఎత్తున జరిగింది. పేరంటాలు, భోజనాలు హడావిడి అంతా అయ్యాక సాయంత్రం కాంతమ్మగారు సావకాశంగా కూర్చున్నప్పుడు వరలక్ష్మి మళ్ళీ శోభనం గురించి ఎత్తింది.

"వదినగారూ! ఆ శోభనం వేడుక కూడా ఈ రాత్రి అయిపోతే, మూడు నిద్రలు అయ్యాక మేము శనివారం వెళ్లి పోవచ్చును. ఇవ్వాళ అదీ అయిందనిపించెయ్యండి."

"ఇప్పటి పిల్లలకు మనం చెప్పలేమండీ. అమ్మాయి ఇంకా చదువుకోవాలని అంటున్నాడు అబ్బాయి. శోభనానికి తొందర ఏముంది? ఇద్దరూ ఇంకా చిన్నవాళ్ళే కదా! అమ్మాయిని రెండేళ్ళు ఉంచుకుని చదివించండి." కాంతమ్మగారు అసలు విషయం మెల్లిగా తేల్చారు.

వరలక్ష్మికి అయోమయంగా ఉంది. శోభనం చేసుకోకుండా చదివించమనడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది.

"ఇప్పుడు మరి కాపరానికి తెచ్చుకోరా?"

"అమ్మాయి చదువు అవనీయండి ముందు. కాపరం మాట తరువాత చూద్దాం. ఆ.. అన్నట్టు చెప్పడం మరిచిపోయాను. మేము మద్రాసులో ఉంటున్నామా! ఎవరి మధ్య ఉంటే వాళ్ళ ఆచారాలు పాటించక తప్పదు. చూడండి, కోడలు రవ్వల దుద్దులతో, తగినంత సారెతో రాకపోతే మాకు తల కొట్టేసినట్టు ఉంటుంది. ఏమి ఇచ్చినా, ఇవ్వకపోయినా స్టీలు గిన్నెల సెట్టు, రవ్వల దుద్దులు పెట్టాలి అమ్మాయికి మీరు. మా గౌరవం కాపాడాలి." చావు కబురు చల్లగా చెప్పినట్టు చెప్పింది కాంతమ్మ.

వరలక్ష్మికి గుండెలో రాయి పడింది. బోలెడు కట్నం, లాంఛనాలు, అతి వైభవంగా పెళ్లి జరపడానికే ఉన్నదంతా ఖర్చు అయిపోయింది. రవ్వల దుద్దులంటే మాటలా? మళ్ళీ ఎక్కడినించి తెస్తారు?

పద్మ ఏ తీపి అనుభవము, ఏ మధురభావము లేకుండానే పుట్టింటికి వచ్చేసింది. 'కూతురుకి పెళ్లి చేశాం. పెళ్లి బాగా జరిగింది' అన్న సంతోషం పోయి, వరలక్ష్మి మనస్సులో దిగులు ఆవరించింది.

5

రేవతి భర్త గోపాలరావుకి యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో పని. డాబా గార్డెన్స్ లో ఇల్లు తీసుకున్నాడు. పెద్ద జీతపరుడు కాక పోయినా, అప్పులు చేయకుండా భార్యాబిడ్డలను పోషించుకు రాగలుగుతున్నాడు. చారుమతికి ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నాలు చేశాడు. టీచరు ఉద్యోగం దొరక్క పోయినా, ఏదో ఒకటి దొరికితే చాలని నలుగురు పెద్దల దగ్గిరికి ఆఫీసులకి తిరిగాడు. పది రోజులు గడిచినా ఏ ప్రయత్నమూ అనుకూలించ లేదు. ఇంతలో కాకినాడ నుంచి భానుమతి చెల్లెలు చారుమతికి ఉత్తరం వ్రాసింది. అందులో సూర్యారావుకి హార్టు అటాక్ వచ్చిందనీ, ఆసుపత్రిలో చేర్చారనీ, వెంటనే రేవతినీ, పిల్లలనీ వెంటబెట్టుకుని వచ్చేయ్యమనీ వ్రాసింది.

ఉత్తరం చూసుకుని చారుమతి, రేవతి, పిల్లలు కాకినాడ బయలు దేరారు. దారిలో అక్క చెల్లెళ్ళు ఇంటి విషయాలే మాట్లాడుకున్నారు.

రేవతి అడిగింది. "నాన్నకి ఒంట్లో బాగులేదా? నువ్వు చెప్పనేలేదేం?"

"నాన్నకి ఎప్పుడూ ఉన్న అనారోగ్యమే. ఉబ్బసంతో రాత్రి నిద్ర పట్టకుండా బాధ పడతారు. మందులు వేసుకుంటూంటే మధ్య తగ్గుతుంది. హార్ట్ అటాక్ ఎలా వచ్చిందో తెలీదు." దిగులుగా అన్నది చారుమతి.

రేవతికి ఎదిగిన చెల్లెళ్ళ పెళ్లి సమస్య మనస్సులో వేధించింది.

"భానుకు ఏమైనా సంబంధాలు చూస్తున్నారా?"

"ఏం చూస్తారక్కా? ఇంటి విషయం నీకు తెలియంది ఏముంది? నాన్న జీతమంతా తిండికి, చదువులకి సరిపోతుంది. కట్నాలకి డబ్బు ఎక్కడినించి తేగలరు?"

"నిజమేననుకో? కాని భానును ఎన్నాళ్ళు ఉంచుకుంటారు. మీరైతే అంతా ఏదో చదువుకుంటున్నారు. భాను చదువు వానా కాలం చదువై పోయింది. థర్డు ఫారం కూడా గట్టెక్కని దాని బ్రతుకేం గాను?"

చారుమతి మాట్లాడలేదు. ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది. భానక్క కూడా చదువుకుని ఉంటే బాగుండును. కాని ఇరవై మూడేళ్ళ భానుకి ఇప్పుడు చదువు బుర్రకేం ఎక్కుతుంది?

ఇద్దరు ఇంటికి చేరేసరికి సూర్యారావును ఆసుపత్రి నించి ఇంటికి తీసుకు వచ్చేశారు. మధ్య గదిలో కిటికీ పక్క వేశారు అతని మంచం. కూతుళ్లిద్దరినీ చూడగానే కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నారు ఆయన. "వచ్చారా, అమ్మా" అని ఇద్దరినీ చెరో చేత్తోనూ దగ్గిరికి తీసుకుని కళ్ళ నీళ్ళు నిపుకున్నారు. ఆయన కళ్ళలో ఏదో దిగులు, భయం. తండ్రి పరిస్థితి చూసిన కూతుళ్ళిద్దరూ నీరుగారి పోయారు. రేవతి దిగులు మింగుకుని అనునయంగా తండ్రిని అడిగింది. "ఎలా ఉంది నాన్నా ఒంట్లో?"

కంట నీరు పెట్టుకొంటున్న చారుమతిని భాను పక్క గదిలోకి లాక్కు వెళ్ళింది. "నాన్నతో ఎక్కువ మాట్లాడించ వద్దనీ, పూర్తి విశ్రాంతి ఇవాలనీ డాక్టరు గారు చెప్పారు. ఆయనకి బాధ కలిగించే పనులేవీ చెయ్యకూడదు మనం" అని చెప్పింది. అక్క ఒళ్లోనే తల పెట్టుకుని వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది చారుమతి.

సూర్యారావు అనారోగ్యం గురించి విని తెలిసిన వాళ్ళంతా చూడడానికి వచ్చారు. సాయంత్రం శ్రీదేవి వచ్చింది. తను బి.ఎ. లో చేరింది. చారుమతి, శ్రీదేవి డాబా మీదికి వెళ్లి కూర్చున్నారు. చారుమతి తన ప్రయాణ విశేషాలు, రాధాకృష్ణతో పరిచయం, అతనితో జరిగిన భయంకరమైన అనుభవం, అన్నీ చెప్పింది. అంతా విని నొచ్చుకుంది శ్రీదేవి.

"విశాఖపట్నం వెళ్ళినందుకు ఈ అనుభవమే మిగిలింది. పనేమీ కాలేదు" అంది చారుమతి.

"మగవాళ్ళు మంచిగా ఎందుకుండలేరో తెలీదు. పెళ్లయినవాడు కదా. అతను ఎందుకు అలా ప్రవర్తించాడో?" అంది శ్రీదేవి.

"అతనికి పెళ్లి అయిందా?' ఆశ్చర్యంగా ప్రశ్నించింది చారుమతి.

"బాగుందే, పదిహేనువేలు కట్నం తీసుకుని అమలాపురం అమ్మాయిని చేసుకున్నాడు. ఇద్దరు పిల్లలు. అతని భార్య ఎంతో బాగుంటుంది. రంభలా ఉంటుంది. ఇతనే దేభ్యంలా ఉంటాడు."

"నీకు ఇతను తెలుసా?"

"తెలియకేం? మా మామయ్య కూడా లాయరు కదా! రాధాకృష్ణ నాన్నగారు, మామయ్యా స్నేహితులు. ఇతను ప్రాక్టీసు విషయం పట్టించుకోడనీ, డబ్బు అల్లరిచిల్లరిగా తగలేస్తాడనీ వాళ్ళ నాన్న మామయ్య దగ్గిర ఎప్పుడూ గోల పెడతాడట."

చారుమతి వింటూ తెల్లబోయింది. 'శ్రీదేవి మామయ్యకు ఇన్ని విషయాలు తెల్సినప్పుడు, వాళ్ళ ఇంట్లోనే పనిచేస్తున్న నాన్నకి రాధాకృష్ణ విషయాలేవీ తెలియవా? తెలిసీ పట్టించుకోడా? ఇంత అమాయకుడేమిటి నాన్న?" అనుకుంది చారుమతి.

మౌనంగా కూర్చున్న చారుమతిని చూస్తూ శ్రీదేవి అంది.

"పద్మ కాలేజీలో చేరింది, తెలుసా? ఇంటర్ లో చేరింది. నిన్నటి నుంచి కాలేజీకి వస్తూంది."

"పద్మ మద్రాసు నించి ఎప్పుడు వచ్చింది? మళ్ళీ చదువుతుందా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది చారుమతి.

"మద్రాసు నించి వచ్చి వారం రోజులయింది. వాళ్ళ అత్తగారూ వాళ్ళు పద్మని చదివించమన్నారట."

"ఎంత అదృష్టం పద్మది! చదువు యోగం ఉంటే ఎలాగో అలాగా చదువుకునే అవకాశం వస్తుంది" అంది చారుమతి తనకు కాలేజీలో చదివే భాగ్యం లేనందుకు చింతిస్తూ.

చదువులోంచి మళ్ళీ ఇంటి పరిస్థితుల మీదికి మళ్ళింది ప్రసక్తి. తండ్రి మాట తలపోస్తూ, "శ్రీదేవి! నాకేదైనా ఉద్యోగం దొరికితే బాగుండునే. నాన్నకి కొంచెం ఆసరాగా ఉండవచ్చు ఆయన పని తగ్గించుకుని కొంచం విశ్రాంతి తీసుకోవచ్చు." బాధ పడుతూ అంది చారుమతి.

"మనం గరల్స్ హైస్కూలుకు వెళదాం. ఒకసారి. హెడ్ మిస్ట్రెస్ ఏమైనా సహాయం చెయ్యవచ్చు" అంది శ్రీదేవి.

ఆ సూచన చారుమతికి కూడా నచ్చింది.

"సరే. ఎల్లుండి మధ్యాహ్నం మనం ఆమె దగ్గిరికి వెళదాం. మీ ఇంటికి వస్తా. ఇద్దరం కలిసి వెళదాం" అంది.

శ్రీదేవి ఇంట్లో అందరి దగ్గిరా సెలవు తీసుకుని, సూర్యారావుగారికి నమస్కరించి వెళ్ళి పోయింది.

మరునాడు మధ్యాహ్నం భోజనాలయ్యాక, అందరూ తలో మూల వాలారు ఇంట్లో. చారుమతి వీధి వైపు ఉన్న గదిలో కూర్చుని, కిటికీలోంచి అలా వీధిలోకి చూస్తూంది. శంకరం, మాలతి, భగవతి స్కూళ్ళకి వెళ్ళి పోయారు. అమ్మా, నాన్నమ్మా వెనక వరండాలో మేను వాల్చారు. భానక్క వరండాలో కూర్చుని జాకెట్టు కుడుతోంది.

"అమ్మా చారూ! ఇలా రా!" నాన్న గొంతు సన్నగా వినిపించింది.

"ఏం కావాలి నాన్నా?" అంటూ లోపలి పరిగెత్తింది చారుమతి.

"చూడమ్మా. నా కోటు జేబులో పాతిక రూపాయలు, మనియార్డరు ఫారం ఉన్నాయి. ఇలా తీసుకురా."

చారుమతి కోటు జేబులో నించి డబ్బు, మనియార్డరు ఫారం తీసింది. ఫారం తండ్రి వ్రాతలోనే పూర్తి చేసి ఉంది. "బి. శారదమ్మ, కోట వీధి, విజయనగరం" అన్న అడ్రసు. కొత్తగా ఉన్న ఆ పేరు చూసి చారుమతి ఆశ్చర్య పోయింది.

సూర్యారావు ఫారం తీసుకుని సరిగ్గా ఉందో లేదో చూశాడు.

"పోస్టాఫీసుకి వెళ్ళి మనియార్డరు చేసి వస్తావా తల్లీ?" అన్నాడు మనిఆర్డరు ఫారం, డబ్బు చారుమతి చేతిలో ఉంచుతూ.

చారుమతి కుతూహలం నిగ్రహించుకోలేక పోయింది.

"ఎవరు నాన్నా ఈమె? ఎప్పుడూ ఈ పేరు వినలేదు. ఎందుకు డబ్బు పంపుతున్నావు?"

"ఈమె నీకు మేనత్త వరస అవుతుంది. నాకు పినతల్లి కూతురు. భర్త లేదు. బొత్తిగా బీదరికంలో ఉంది. అందుకే ఈ డబ్బు పంపుతున్నాను. ఎంతలే తల్లీ! ఈ డబ్బు ఏం సరిపోతుంది ఆమెకు? నా చేతనైనది పంపుతున్నానన్నసంతృప్తి కోసం పంపడం." సగం పైకి, సగం స్వగతంగా మాట్లాడాడు సూర్యారావు.

'ఎన్నాళ్ళ నుంచి పంపుతున్నావు? అమ్మకి తెలుసా?' ఎన్నో ప్రశ్నలు చారుమతి లోపలే అణిచి వేసుకుంది. ఎక్కువగా మాట్లాడితే తండ్రికి ఆయాసం రావచ్చు.

చారుమతి మాట్లాడకుండా పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి డబ్బు పంపించింది. మనసులో మాత్రం మధన పడుతూనే ఉంది. ఇంట్లో అంతా డబ్బుకు ఇబ్బంది పడుతూంటే, ఈయన పాతిక రూపాయలు ఎవరికో ఎత్తి పంపడమేమిటీ?

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments